

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สภาพและความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตาม ขั้นตอนดังนี้

#### วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและความต้องการ ศูนย์สื่อการศึกษา ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม 3 ชุด โดยแยกตามกลุ่มประชากรได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูอาจารย์ผู้สอน และกลุ่มเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ตอน
  - 2.1 สภาพของโสตทัศนอุปกรณ์ ปัญหาการใช้ การผลิต การจัดหา การให้บริการ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา
  - 2.2 ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็น ศูนย์กลางในการจัดหา ผลิต ให้บริการ สักอบรมบุคลากร และการใช้สื่อการศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย
4. ทดสอบแบบสอบถามกับกลุ่มประชากร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 22 คน
5. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น
6. ส่งแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข เรียบร้อยแล้วไปยังกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 41 โรงเรียน ด้วยตนเอง เป็นจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 634 ฉบับ และขอวันขอรับกลับคืนภายใน 3 สัปดาห์
7. ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถาม ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 564 ฉบับ คิดเป็นจำนวน ร้อยละ 88.95 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด
8. คัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เฉพาะที่สมบูรณ์ที่สุด จำนวน 556 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ หาค่าร้อยละ ค่ามัธยัม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

## ๑. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

### ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนประจำอยู่ในหมวดวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียน และเจ้าหน้าที่หรือครูโสตทัศนศึกษาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทรบสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

การสุ่มตัวอย่างโรงเรียน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 40 จากโรงเรียนทั้งหมด 103 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 75 โรงเรียน ขนาดกลาง 20 โรงเรียน และขนาดเล็ก 8 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 41 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดใหญ่ 30 โรงเรียน ขนาดกลาง 8 โรงเรียน และขนาดเล็ก 3 โรงเรียน สุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา จากแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จะได้จำนวนตัวอย่างประชากรตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียน	41	คน	(โรงเรียนละ 1 คน)
ครูอาจารย์ผู้สอน	552	คน	(คิด เป็นร้อยละ 10 ของจำนวนครูแต่ละโรงเรียน)
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	41	คน	(โรงเรียนละ 1 คน)
รวมกลุ่มตัวอย่างประชากร	634	คน	

### แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 แบบ คือ แบบสอบถามชนิดปลายเปิด และชนิดปลายเปิดแยกเป็น 3 ชุด ตามประเภทของกลุ่มประชากร ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย
  - 1.1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 1.2 ความคิดเห็นที่มีต่องานโสตทัศนศึกษา
  - 1.3 ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษา และข้อเสนอแนะ
2. แบบสอบถามสำหรับครูอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย
  - 2.1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 2.2 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน

- 2.3 สภาพการใช้และการจัดหาสื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน
  - 2.4 ปัญหาในการใช้บริการและการผลิตสื่อการสอน
  - 2.5 ความสะดวกในการใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษาและความต้องการ  
การบริการ
  - 2.6 ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาและข้อเสนอแนะ
3. แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ประกอบด้วย
    - 3.1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
    - 3.2 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษา
    - 3.3 สภาพการของโสตทัศนอุปกรณ์ที่โรงเรียนมีอยู่
    - 3.4 สภาพการให้บริการด้านโสตทัศนศึกษา
    - 3.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา
    - 3.6 ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วทั้ง 3 ชุด นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา  
ตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา  
และสำนวนภาษาที่ใช้ เพื่อขอลำแนะนำแก้ไข นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้  
กับผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูอาจารย์ผู้สอน 20 คน และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา 1 คน  
ที่โรงเรียนคอนเมืองจากรุงจีนดา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม ค่อยจากนั้นนำ  
แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และเหมาะสม แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา  
ตรวจแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการโดยขอหนังสือจากกองการมัธยมศึกษา แจ้งไปยังผู้บริหาร  
โรงเรียนที่ได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม  
และผู้วิจัยได้ไปส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมกับนัดวันขอรับคืนด้วยตนเอง โดยใช้เวลา  
3 สัปดาห์ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 564 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.95  
จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 634 ฉบับ คิดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ที่สุด 556 ฉบับ คิดเป็น  
ร้อยละ 87.69 ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอกซ์ (SPSSX) โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษา ความสะดวกในการใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษาและความต้องการบริการ ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. แจกแจงความถี่จำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ ตามสภาพและที่ความต้องการอย่างแท้จริง
3. ข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า ใช้วิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดระดับค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้

ความคิดเห็นที่มีต่องานโสตทัศนศึกษา

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	แปลความ
2.50 - 3.00	เห็นด้วยมาก
1.50 - 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.49	ไม่เห็นด้วย

ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน

2.50 - 3.00	ต้องการใช้มาก
1.50 - 2.49	ต้องการใช้น้อย
1.00 - 1.49	ไม่ต้องการใช้

สภาพการใช้และการจัดหาสื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน

2.50 - 3.00	ทุกครั้ง
1.50 - 2.49	นาน ๆ ครั้ง
1.00 - 1.49	ไม่เคยเลย

**ปัญหาในการให้บริการและการผลิตสื่อการสอน**

2.50 - 3.00	มีปัญหามาก
1.50 - 2.49	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	ไม่มีปัญหา

**สภาพการให้บริการด้านโสตทัศนศึกษา**

2.50 - 3.00	บริการมาก
1.50 - 2.49	บริการน้อย
1.00 - 1.49	ไม่มีบริการ

**ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา**

2.50 - 3.00	มีปัญหามาก
1.50 - 2.49	มีบ้างเล็กน้อย
1.00 - 1.49	ไม่มีปัญหา

**การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอ เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เสนอ เป็นความเรียง ในเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม  
สภาพทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษา
2. เสนอ ในรูปตาราง และแปลความหมายแต่ละตารางเป็นตอน ๆ ไป ในเรื่อง  
เกี่ยวกับความคิดเห็น ปัญหา และเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญ